

NAŠE DELO JE SAD LJUBEZNI

**Poročilo predsednika Toneta Mizerita
ob 55. rednem letnem občnem zboru Zedinjene Slovenije**

Labko je naštevati posamezne dogodke in opravke, ki jih je društvo izvedlo v enem letu. Težje pa je prikazati jasno sliko dela, v katerega je bilo s strani velike skupine ljudi vloženo toliko ljubezni, kot jo nenehno dokazujejo garači naše skupnosti. Leto dni je že poteklo, odkar smo se zbrali na tem mestu, da pregledamo opravljeno delo in načrtamo korake za prihodnost.

Kaj vse so opravili posamezni referati, ste izvedeli že iz doslej podanih poročil. Težko je bilo to leto v mnogih ozirih in tudi v sklopu gospodarske krize, ki je zadela Argentino in z njo našo skupnost. Zato je vedno bolj težavno tudi delo znotraj skupnosti. Koordinacijska vloga, ki jo izvršuje Zedinjena Slovenija, je v tem položaju še bolj potrebna. Poleg zagotovitve enotnega nastopa je to sodelovanje bistveno za pospeševanje dela in štedenje moči.

S tega ozira sem že ob lanskem občnem zboru omenil, kako težko je to poslanstvo vršiti v sklopu dosedanjih struktur in navajal potrebo po organiziranju Federacije slovenskih društev v Argentini. Na žalost smo, kljub raznim naporom, preteklo dobo zelo malo napredovali v tem smislu. Morda je vzrok v nezanimanju ali ker vsakdanje skrbi v skupnosti osredotočajo cilje v drugih opravilih.

Kljub temu smo s strani Domov in organizacij stalno zaznali dobro voljo, složnost in pozitiven odgovor na vse iniciative društva v sklopu Medorganizacijskega sveta. Na tem področju smo imeli v teku leta pet rednih sej, na katerih je snovi na pretek in mnogokrat zmanjka časa za globoko obravnavo vseh problemov, s katerimi se skupnost srečuje.

Enotnost mišljenja je prišla do izraza na srečanju razširjenega Medorganizacijskega sveta ob priložnosti sprejema novega veleposlanca Republike Slovenije v Argentini, mag. Bojana Grobovskega meseca avgusta. Še pred tem smo veselo pozdravili v naši sredi škofa Alojza Urana.

V preteklem obdobju se je nadaljevalo lepo razmerje do staronaseljenjskih skupnosti. Kadar je bilo le mogoče, smo se medsebojno obiskovali in si pomagali.

Razmerje z veleposlaništvom Republike Slovenije v Argentini se je v zadnjem obdobju znatno izboljšalo. Dialog je konstruktiven in v ozračju medsebojnega spoštovanja skušamo najti najbolj koristne odgovore na razna vprašanja.

Novost v preteklem letu je bila dana tudi na področju razmerja do slovenskih oblasti v domovini. Z veseljem beležimo izglasovanje v slovenskem parlamentu Resolucije o odnosih s Slovenci po svetu. Pri končnem besedilu so člani komisije upoštevali vrsto pripomb in dopolnil, ki smo jih poslali s strani našega društva. Obstaja pa obljuba, da bodo še pred koncem sedanjega mandata izglasovali tudi že dolgo zaželeni zakon o odnosih med matično domovino in Slovenci po svetu. V tem smislu želimo in upamo, da bo sodelovanje močno tudi v prihodnje.

Operativno povezavo z matično domovino opravljamo še nadalje po kanalu Izseljenjskega društva Slovenija v svetu in Svetovnega slovenskega kongresa. Z obojima sodelujemo v mejah naših zmoglosti.

Naša povezava z drugimi izseljenjskimi skupnostmi v Argentini in s tujkajšnjimi oblastmi se kristalizira po posredovanju tajništva za institucionalne zadeve.

Društvo ima v lasti in v odgovornosti teden Svobodna Slovenija. V uredništvu si močno prizadevamo, da bi posodobili list, ga naredili bolj privlačnega tudi za mlajše generacije. Zavedamo se, da niso uvedene spremembe popolnoma v skladu z željo vseh naročnikov in bralcev, a verjemite, da skušamo upoštevati vsa mnenja in po svojih močeh ugoditi splošnim željam.

Šolstvo je temelj našega obstoja. Kljub različnim težavam, naš šolski sistem trdoživno deluje, število otrok na raznih ravneh se veča in sadovi tega sistema vzbujajo občudovanje in navdušenje domala pri vseh obiskovalcih iz domovine.

Društvena pisarna je urejena in vsi obiskovalci so prijazno sprejeti in dobro postreženi. V pisarni smo na razpolago vsem, ki se obračajo na nas v različnih zadevah, tako iz skupnosti kot iz argentinskega območja, iz domovine ali z raznih koncev sveta. Povejmo pa še, da se je ob koncu lanskega leta in seveda v prvih mesecih letošnjega izredno povečalo povpraševanje in poizvedovanje glede naselitve v Slovenijo. Smatramo, da sicer to ne spada direktno pod okrožje društva, a nudimo vse potrebne informacije, da poizvedovalce napotimo na prave naslove.

Omenimo, da smo ob koncu leta postavili na internet domačo stran našega društva. V poletnih mesecih smo sicer nekoliko počivali, a sedaj pripravljamo razna dopolnila, da bo stran, ki je dosegljiva po vsem svetu, jasno in čim popolnejše poročala o našem delovanju.

Dne 27. decembra pa smo na Ministrstvu za notranje zadeve podpisali pogodbo, po kateri je skupnosti na razpolago 90 „planes trabajar“. Po raznih zapletih se je projekt končno izvedel in v tem času skoraj v vseh krajevnih skupnostih delujejo skupine rojakov, ki uživajo to podporo in oplešujejo ali dopolnjujejo strukturo naših Domov.

Ob koncu, kot vedno še beseda zahvale vsem, ki ste na katerikoli način sodelovali v odboru, z odborom in z društvom. Iz srca mi vre beseda: Bog plačaj! Posebno zahvalo izrekam vsem odbornikom, ki so me spremljali v tem obdobju, tistim, ki so redno hodili na mesečne seje, posebej pa to pot blagajniku Matjažu Čeču, ki je sredi leta dobrohotno prevzel to težko in nebvaležno delo in ga izvršuje z zanosom in uspešno.

Ob začetku sem dejal, da je vse naše delo sad ljubezni. Obranimo to ljubezen še naprej. Le ona bo porok našega preživetja in, zakaj ne, naše rasti.

Komisija se je poslovila

Ko so člani komisije obiskali Slovence v Mendoza in Bariločah, ki so večinoma člani poveljne emigracije, in si ogledali dom prekmurskih Slovencev v Bernalu, so naredili skok čez 200 km široko reko De la Plata v Urugvaj, kjer je tudi naseljenih veliko Prekmurcev.

Porazgovorili so se s člani in odborniki Prvega prekmurskega društva.

Ostalo jim še malo časa za ogled vrvenja Buenos Aires, da so obiskali trgovine s spominčki, (kulturne in zgodovinske zanimivosti so si ogledali že prej). Zadnji dan pa so se dobili na kratek zaključni pogovor

še z veleposlanikom RS Bojanom Grobovškom, nakar so morali že na avion in se vrniti v Slovenijo.

V svojem kratkem obisku Slovencev v Argentini so lahko obiskali tako predvojne kakor povojne naseljence, njihove kulturne domove in šole ter tako spoznali njih življenje in delovanje, kakor tudi probleme skupnosti. Tako direktno poznanje jim lahko veliko koristi pri delu.

Komisiji s predsednikom Pukšičem na čelu pa se zahvaljujemo za obisk in jim želimo veliko sreče in uspešnega delovanja!

O sporazumu z Vatikanom

Vlada je sprejela predlog za dopolnitev pobude za presojo ustavnosti vatikanskega sporazuma, ki ga je pripravilo zunanje ministrstvo.

Dopolnitev vloge za presojo ustavnosti sporazuma med Slovenijo in Svetim sedežem o pravnih vprašanjih je vlada pripravila na predlog ustavnega sodišča. To je 19. marca vladi naložilo, naj v 30 dneh pobude za presojo ustavnosti dopolni tako, da navede, katere določbe predloženega sporazuma so sporne, s katerimi določbami naj bi bile v neskladju po mnenju tistih, ki jih spodbijajo, in o katerih vlada misli, da zaslužijo pozornost.

Obenem je sodišče vladi naložilo, naj posreduje tudi svoje argumente, zakaj sporne določbe sporazuma niso v neskladju z ustavo.

Predvsem gre za pomisleke o izenačevanju slovenskega pravnega reda in kanonskega prava ter domnevo o neenakopravni obravnavi položaja različnih verskih skupnosti v Sloveniji. V dopolnjenem gradivu je tudi pravna argumentacija, s katero vlada utemeljuje svoje mnenje o skladnosti spornih določb sporazuma z ustavo.

Državni sekretar Simoniti je ob tem vnovič poudaril, da je po mnenju vlade sporazum skladen z ustavo, vlada ni vključila natančnih navedb o tem, v katerih delih naj bi bil sporazum morebiti sporen,

Peterle v predsedstvu evropske konvencije

Nekdanji slovenski premier Lojze Peterle je postal trinajsti član predsedstva Konvencije o prihodnosti Evropske zveze, potem ko je na tajnih volitvah med tremi kandidati iz držav, ki želijo postati članice zveze, dobil večino glasov. Za Peterleta je na tajnem glasovanju v Bruslju glasovalo 12 od 23 navzočih poslancev iz pridruženih članic EZ.

Peterle je izrazil željo, da bi njegova izvolitev kandidatkom omogočila polno sodelovanje pri konvenciji.

Pri tem ni znano, ali bo Peterle v predsedstvu zastopal 13 držav kandidat ali le Slovenijo. Predstavniki nekaterih držav, med njimi Cipra in Latvije, si želijo, da bi jih predstavljali kot skupino, druge, npr. Poljska, pa vztrajajo, da takega mandata nima.

„Pomembno je, da v predsedstvu konvencije sodeluje nekdo iz držav kan-

didat. Navsezadnje je predsedstvo tisto, ki oblikuje dnevni red konvencije,“ European Voice navaja Peterletove besede.

Lojze Peterle je povedal, da „imenovanje zame pomeni veliko čast in obenem izjemno delovno odgovornost ... Hkrati pa moje imenovanje pomeni tudi priznanje za Slovenijo, ki na poti vključevanja v unijo uživa velik ugled.“

O svoji vlogi v predsedstvu, kjer sicer ne bo imel statusa rednega člana predsedstva, temveč bo na njegovih srečanjih sodeloval kot „gost“, je Peterle dejal, da ne bo le opazovalna. Ob tem je navedel besede enega od dveh podpredsednikov konvencije, Belgijca Jeana-Luca Dehaena, da bo imel „gost“ iz vrst kandidat v predsedstvu enake pravice kot redni člani, lahko bo enakopravno sodeloval v razpravah in dajal pobude. Peterle pa je izrazil tudi željo, da bi v perspektivi predstavnik kandidat vendarle dobil položaj rednega člana, za kar pa je potrebna sprememba pravil.

Vloga, ki jo bo Peterle igral med poslanci iz kandidat v konvenciji, pa bo še le opredeljena, ko bo delo steklo. „Z imenovanjem se sicer čutim obvezanega skrbeti za pretok informacij in pobud v obeh smereh, torej med predstavniki nacionalnih parlamentov kandidat ter predsedstvom, saj so mi posebnosti bodočih članic najbolj poznane,“ je še dejal Peterle.

GLEJ...

OSKRUNJENI KRIŽ 2

ADROGEJČANI SO ZBRANI. 3

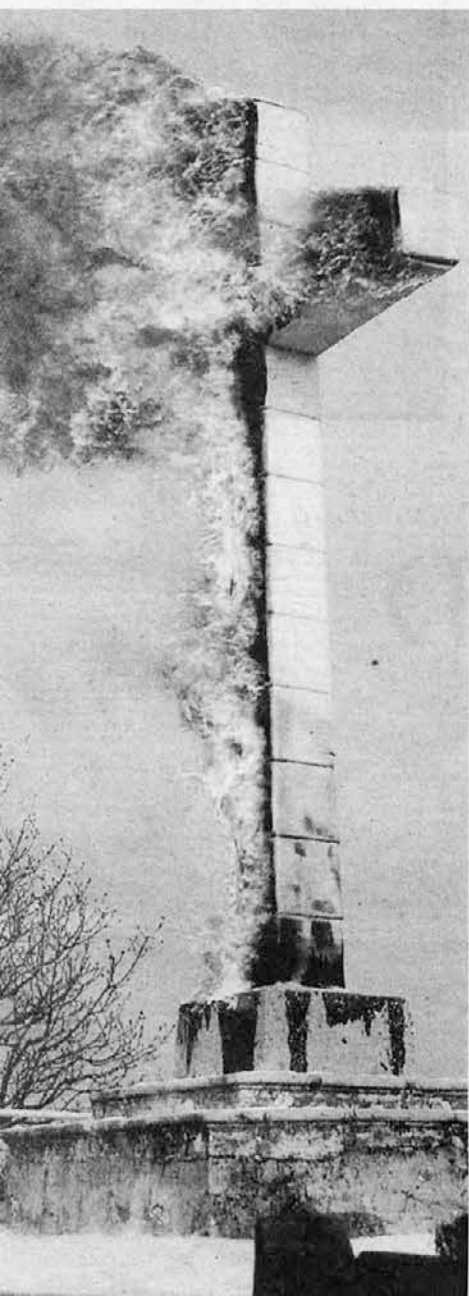
55. OBČNI ZBOR ZS 3

CAMINO EN LA NOCHE -
NOVI PESNIK MED NAMI.... 4

BOŽIDAR FINK:
NE OSKRUNJAJMO USTAVE 4

OSKRUNJENI KRIŽ GORI

Kot smo, v prejšnji številki našega lista že poročali, so v Strunjanu ob morju oskrunili križ. To podlo akcijo pod naslovom Umetniški projekt Sveti križ sta 6. aprila izvedla fotograf Goran Bertok in kipar Dean Verzel. Betonski križ iz leta 1600 sta ovila v aluminijasto folijo in posebno oblogo, ga polila z bencinom in zažgala,

filozof Peter Mlakar pa je imel ob tem govor.

Verni Slovenci in razne organizacije so to barbarstvo obsodile in javno protestirale. Oblasti so najprej molčale, a so se končno na pritisk javnosti le zganile. Koprski kriminalisti so na Okrožno državno tožilstvo v Kopru podali kazensko ovadbo zaradi suma storitve kaznivga dejanja protipravnega poškodovanja ali uničenja stvari, ki je posebnega kulturnega pomena. Nič pa niso napisali v ovadbi o podpihovanju verskega sovraštva in o žalitvah verujočih.

Strunjski križ je zaščiten pred kakršnimi koli posegi. Križ se namreč nahaja na plansko varovanem območju kulturne krajine, ki je sestavni del krajinskega parka Strunjan. Prvotno so ga mornarji in ribiči postavili že leta 1600, leta 1921 ga je porušila burja, istega leta pa so ga ponovno postavili.

Regijski odbor Nove Slovenije Slovenska Istra je tudi protestiral proti akciji. Menijo, da je bila akcija naperjena proti kristjanom in krščanstvu v slovenski Istri ter proti kulturni dediščini, še zlasti zato, ker povzročena škoda ni bila le simbolična, križ naj bi bilo namreč treba porušiti in postaviti novega. Prepričani so, da dejanje žali kristjane in razpihuje versko nestrpnost, kar pa slovenska ustava preprečuje.

Od predstavnikov oblasti zato zahtevajo, naj nekaj ukrepejo.

SPRAVNO BOGOSLUŽJE

V cerkvi Marijinega prikazanja v Strunjanu je bilo 21. aprila spravno bogoslužje. Koprski škof Metod Pirih je omenjeno dejanje označil kot „nizkotno ter hudo žalitev in nezaslišano provokacijo“. Izrazil je ogorčenje nad skrutitvijo križa in protest proti takšnemu nekulturnemu dejanju, obenem pa zahteval ukrepanje pravosodnih oblasti.

„Nestrpna človeka sta v sodelovanju z nekaterimi drugimi in v navzočnosti nekaterih predstavnikov javnih glasil, ki so spremljali to dejanje nestrpnosti do kristjanov, zažgala votivni križ v Strunjanu,“ so že pred dnevi zapisali v sporočilu za javnost koprške škofije in dodali, da je bilo s tem dejanjem žaljeno versko prepričanje vseh kristjanov in oskrunjen križ, ki je za kristjane sveto znamenje.

Za boljše razumevanje dogodka prinašamo članek, ki je o tem izšel v ljubljanski Družini.

Jože Bartolj: KULTURNI TERORIZEM

Klub študentov občine Koper je pred nekaj tedni razpisal fotografski natečaj s temo **Provokacija**. Zapisali so, da je razlaga teme svobodna, natečaj pa je namenjen dvema skupinama, najprej dijakom in študentom, nato tudi drugim. Rok za oddajo fotografskih del je bil ponedeljek, 8. april. Nagrajene fotografije bodo objavljene v enem izmed bolj „progressivnih“ slovenskih tednikov, na spletni strani kluba študentov Koper in bogato obdarjene, smo še našli zapisano v razpisu.

Pravijo, da jezik pove, kar glava premišljuje. Zato se mi zdi zanimivo, da se nekatere očitno prenapete študentske glave niso odločile razpisati fotografskega natečaja na katerokoli pozitivno temo, morda o tem, kako se počutijo na letovanju otroci na Deblem rtiču ali kaj odslikavajo ulice obmorskih mest. Ampak **provokacija**! Nekaj, kar je že v svojem bistvu slabo in sprevrženo. „Izzivanje, draženje, spodbujanje koga k zanj škodljivim dejanjem in izjavam“, je zapisano o provokaciji v leksikonu! Vse to je v soboto, 6. aprila, doživelo svoj odsev v zažigu strunjskega križa.

Dva „artista“ sta namreč križ najprej oblekla in ga s tem „zaščitila“, nato pa ga polila z bencinom in zažgala. Zažgala nista zgolj in samo simbola križa, saj bi ga v tem primeru lahko sama izdelala, ampak prav tisti strunjski križ, ki je dal ime spodaj ležečemu zalivu Svetega križa, ki je viden daleč naokoli, saj kraljuje na klifu, ki se dviga 80 metrov nad morjem, ki že leta kljubuje vremenskim prilikom in neprilikom, nekaterim vandalskim obiskovalcem, političnim sistemom ... Križ, ki ga so postavili mornarji v čast Devici Mariji kot znamenje vere in v priprošnjo za varno plovbo na morju, je v začetku tretjega tisočletja postal prizorišče očitne barabije, ki se skriva pod besedama umetnost in provokacija! Vsaj nekaj vprašanj in asociacij se nam lahko odpre

ob omenjenem dogodku. Najprej morda vprašanje medijske odmevnosti, ki nam daje slutiti, da gre za več kot zgolj udeležbo na nekem nepomembnem fotografskem natečaju. Dejanje samo sta pokazali dve televiziji v svoji informativni oddaji in ga tudi vsaka po svoje komentirali.

Nacionalna televizija je do dogodka zavzela kritično stališče, komercialna se je zadovoljila zgolj s „kulturniško“ platjo. Obe televizijski postaji sta bili o dogodku obveščeni vnaprej, vendar ni nikomur padlo na misel, da bi poklical policijo. Namreč: če zažgeš spomenik, četudi samo zaradi „umetnosti“, gre za njegovo ogrožanje, škodovanje, in če za to nimaš dovoljenja, si storil prekršek. In če se tega niso spomnili televiziji, se sprašujem, kako da ni reagiral nobeden od sprehajalcev, ki so v času priprave na zažig morali videti, da se dogaja nekaj nenavadnega? Kako da se ni nihče postavil pred križ in ga skušal rešiti? Upam si trditi, da zato, ker se je vsem zdelo tako dejanje popolnoma neverjetno. Poleg tega je po vsej Sloveniji objavljena velika požarna ogroženost naravnega okolja in zažig križa bi lahko imel tudi drugačne tragične posledice. Na srečo se je vnela le trava okoli križa. Povejmo, da so pred dnevi nekega kmeta kaznovali s 400.000 tolarji kazni, ker se je šel moderno požigalništvo na svoji parceli ... Ali je to simbolno barbarstvo morda sad (ne)vzgoje naše laicistične šole, ki je iz sebe izrinila vrednote in moralno? Kjer kakršnokoli zavzemanje za dobro in lepo postane pridigarsko in osladno, daleč od sodobnosti, individualizma in pravic obrobni skupin? Kjer se je potrebno zavzemati za alternativno, neinstitutionalno, provokativno, drugo pa samo duši ustvarjalnost, odprtost duha in je predvsem dolgočasno? Ali pa, ko je potrebno sodobnemu kulturnemu ustvarjanju, ki je tolikokrat brez naboja, da bi ga lahko utemeljili, nalepiti etiketo provokacije, da na tak način izraža umetnikovo videnje sveta? Umetnost je včasih tudi to, je lahko tudi upor, vendar to ni v prvi vrsti njeno poslanstvo. Umetnost je najprej estetsko doživljanje življenja, ustvarjanje smisla, bitka za dobro in lepo, pa naj se to sliši še tako osladno in pridigarsko ... Mislim, da bi bila naša največja napaka, če bi tej provokaciji nasledili. Če bi se zgodilo nekaj podobnega, kot se je pred leti z neko obiskovalno celjsko skupino in njeno zgoščenko. Če se spomnite, že čez nekaj dni sploh ni bilo več važno, kaj so v resnici storili, ampak kdo se je nad tem zgražal in kdo jih je vzel v bran, in to po načelu, da ni kriv tisti, ki je dejanje storil, ampak tisti, ki je nanj pokazal. Zažig strunjskega križa je dejanje, ki ga lahko vsak obsodi. Levi in desni. Vodi namreč v rušenje pietetnih temeljev zahodne civilizacije. Prav lahko se nam naslednjič zgodi, da se bodo v znamenju „umetnosti“ spravili nad Prešerna v Ljubljani ali nad kak borčevski spomenik. Tudi to bi bilo na meji razumljivega, bilo pa bi zelo provokativno ... Kulturni terorizem torej!

Družina 14. aprila 2002

Policija raziskuje novo grobišče

Policija v Slovenii se je zadnje čase malo zganila. Preiskuje morišča v Slovenski Bistrici, sicer „strokovno“, tako da verjetno ne bo prišla do nobenih zaključkov o krivcih. Ugotovljeno bo verjetno samo dejstvo o moriji.

Drug tak poseg policije na podlagi

govoric domačinov je v grobišču v Črnogrob pri Škofji Loki. Iz Delo-faksa smo prepisali poročilo, ki govori o tem. Videli bomo, ali bo ta policijski postopek kaj več pokazal.

Delo z dne 4. aprila pravi:

Nad. na 6. str.

IZ ŽIVLJENJA V ARGENTINI

STONE MIZERIT

„... življenja gnus, nadlog in stisk nemalo...“ poje naš veliki France Prešeren v svojih sonetih nesreče. Nekaj takega se dogaja v argentinski vsakdanosti, s to razliko, da je položaj znatno manj poetičen.

Rešimo banke! To je bil zadnji bojni krik vlade, ko je argentinski bančni sistem že skoraj grmel v razvaline. In ni jim padlo v modre glave nič drugega kot to, da so celotno bančno in menjalno delovanje enostavno ustavili, dokler ne najdejo načina, kako preprečiti, ta bi denar naložb, katere so „ogradili“, nehal uhajati zaradi nasprotnih sodnijskih razsodb. Tako bomo verjetno ves teden brez bank, vsaj dotlej, dokler parlament ne izglasuje zadevnega zakona o novih bonih.

Zakaj banke propadajo? Ker nimajo denarja. Priznajmo: noben bančni sistem ne bi vzdržal, če nenadoma vsi navalijo nanj in zahtevajo svoje vloge nazaj. Zakaj so navalili? Ker sistemu nihče več ne zaupa. Zato je Cavallo decembra „ogradil“ bančne vloge, za njim pa so ta ograd do onemoglosti utrjevali njegovi nasledniki. Zaman.

Luknjasta ograja. Tako prezirani in osovraženi „corralito“ je imel svojo šibko stran. Rodil se je s predsedniškim dekretom, ki seveda ni imel prave legalne podlage. Vlagatelji so trumoma drveli na sodišča in sodniki so jim lepo po vrsti dajali prav in bankam ukazovali, da morajo vloge vrniti in sicer v originalni valuti. Dolar za dolarjem je tako najprej kapljal, potem pa curkoma lil iz bančnega sistema v žimnice nezaupljivih Argentincev. Samo ta zadnji nesrečni petek 19. je „ušlo“ iz ograda 200 milijonov dolarjev. V celoti od začetka ograda pa kar 2.000 milijonov. Centralna banka je nekaj dni prej za en mesec ukinita delovanje banke Scotia, ker zaradi pomanjkanja fondov ni mogla več delovati. Ostale so stopale po isti poti.

„Nova“ rešitev. Da položaj reši, je vlada iznašla sistem bonov. Sklenila je, da vse vloge denarja zamenja za dolgoročne bonone. Naložbe v pesih spremeni v petletne bone, dolarske pa v desetletne, v tej novi verziji plana Bonex. Da pa prepreči nadaljnje sodnijske posege, je vlada sklenila, naj bo ta korak zakonit. Parlament naj bo tisti, ki to odloči.

Novi problemi? Parlamentarni postopek pa ni tako enostaven. V vladi so računali takole: „V ponedeljek gre osnutek v senat, ki naj ga potrdi; v torek ga lahko obravnava poslanska zbornica, v sredo bo zakon v veljavi in banke odprte“.

Račun brez krčmarja. V ponedeljek zjutraj besedila osnutka še ni bilo. Poslanci so pa že napovedovali zamudo, ker morajo zakonski tekst vsaj nekoliko preučiti. Obenem so pričeli postavljati pogoje, kot vprašanje koeficienta za aktualizacijo hipotekarnih dolgov, stanovanjskih najemnin in podobno. Celoten postopek se lahko zaplete vsaj ves teden. Poleg tega je to tudi kratkoročna rešitev. Sodniki lahko prav tako novi zakon smatrajo kot protustaven. Vprašanje bo končno prišlo do vrhovnega sodišča. Je v tem vzrok, da je dejansko zapal postopek, po katerem naj bi v parlamentu sodili in odstavili člane vrhovnega sodišča? Zopet neke vrste daj-dam argentinske politike?

Zunanja pomoč. Ko se je vse to zapletalo in razpletalo, je bil minister Remes Lenikov v ZDA, kamor je pohitel na pogajanja z Mednarodnim denarnim skladom. Pri FMI niso nič kaj optimisti. Vodja fonda Horst Köhler je izjavil, da bo morala Argentina „vzeti grenko zdravilo“. V FMI pritiskajo naprej, čeprav so pristali na to, da se administrativna preuredba izvede le v velikih provincah, v manjših pa naj počaka na drugo priložnost. Napovedali so prihod nove misije sredi maja. Že samo ta napoved pa je prinesla nekoliko oddiha vladi, ki se je bala, da bo FMI enostavno prekinil ves nadaljnji dialog. Zanimivo pa je, da je ameriški državni sekretar za gospodarstvo Paul O'Neill izrazil mnenje, da je argentinski problem politične narave, ker da predsednik Duhalde nima dovolj voditeljskih sposobnosti. Je to namig, da bi bil potreben drug predsednik?

Plan B. V vladi pa se pripravljajo na primer, da bi se pogajanja s fondom dokončno pretrgala. Slavni „plan B“, ki ga še ni nihče ne ve, kakšen naj bi bil, se počasi poraja v glavah vladnih mož. Verjetno kažejo v to smer zadnji sestanki predsednika Duhaldeja z raznimi ekonomisti, zlasti takimi, katerih prisotnost v vladni palači je že lase voditeljem FMI. Ti so med drugimi Aldo Ferer, Rodolfo Frigeri in pa še Daniel Carbonetto. Ta zadnji je poslanec stranke Polo Social, katere vidni obraz je bil kandidat-duhovnik Farinello. Carbonetto je ekonomist uporne CGT (Hugo Mozano), značilno pa je, da je bil gospodarski svetovalec bivšega perujskega levičarskega predsednika Alana Garcíe. Ali plan B vsebuje levičarsko opcijo? Se podajamo v „...globoko brezno, brez vse rešne poti“, kot poje Prešeren? Ah, ne. Ohranimo optimizem!

SLOVENC V ARGENTINI

Adrogejčani
so praznovali

Končno smo se pa le zbrali, po tolikih letih! Kar lepo število nas je bilo, blizu 50, precej takih, s katerimi se že desetletja nismo videli. Najprej sv. maša: Pod isto podobo brezjanske Marije, ki je kraljevala v zavodski kapeli, so maševali nekdanji prefekt p. dr. Lojze Kukovica in štirje bivši zavodariji: Mirko, Jure, Franc in Janez. V pridigi, ali boljše nagovoru, se je mašnik še posebno spomnil ustanovitelja, našega škofa dr. Gregorija Rožmana. Poudaril je tudi važnost zavoda za nas zavodarije, za dušno pastirstvo - osem zavodarijev se je odločilo za ta poklic -, za našo skupnost sploh. Spomnili smo se umrlih sošolcev: deset jih je že odšlo.

Tone je ubrano začel stare mašne pesmi, kar same so vrele iz moških grl, kot nekoč iz mladeniških, morda par tonov nižje. V duhu se nam je gotovo pridružilo čez 30 sošolcev, ki žive v notranjosti dežele - Jože iz Tucumána ni zdržal in je za to priliko prišel semkaj - in le nekaj manj tistih, ki so razkropljeni po svetu - bivši prefekt Marjan je poslal tople pozdrave iz Münchna. In seveda kak ducat teh, ki so imeli delovne, društvene ali družinske obveznosti, pa so nam naročili, naj povemo, da jim je zelo žal, da

Plošča
v Adrogeju
v spomin
škofa dr.
Gregorija
Rožmana

jih ne bo. Pa morda še kak neodločnež, ki bo počakal na 75-letnico.

Po maši skupno slikanje, potem pa v jedilnico, kjer so se nam pridružili še zamudniki. Tam smo bili v režiji Jožeta lepo pogoščeni s sendviči in empanadami (jezikoslovci, na dan! Kako bi se to po naše reklo?) Marjan - Nito se je v duhovitem govoru lepo zahvalil vsem našim vzgojiteljem in nas prestavil za 50 let nazaj, da smo obnovili spomine na vsa lepa doživetja v zavodu, med katere spada pod optiko preteklega časa tudi klečanje v kotu...

Ura je tekla, jedača in pijača je že pošla, a raziti se kar nismo mogli, tako prijetno smo se imeli v stari „fantovski“ družbi. Še duhovniki, ki se jim navadno mudi domov, so ostali skoraj do konca.

Razšli smo se pa z željo, da ne bi spet minulo 20 let, da se znova srečamo.

Franci

Levo:
Bivši gojenci
Rožmanovega zavoda,
ob srečanju
za 50 letnico ustanovitve.

Spodaj:
Pogled na Adroge
z dvorišča;
zadaj kapela
in semenišče, desno
spalnice in študijske
sobe za dijake

Predavanja v Tinjah
o slovenskih napisih

V Katoliškem domu prosvete v Tinjah na Koroškem se je v ponedeljek, 8. aprila, začel niz predavanj z naslovom Spor zaradi krajevnih napisov, v okviru katerih se bo do oktobra zvrstilo deset večerov s priznanimi predavatelji. Na njih bodo obravnavali vprašanja mednarodnopravnih norm v manjšinskem pravu, težnje in smernice v manjšinskih zadevah ter vprašanje krajevnih napisov na avstrijskem Koroškem v evropskem merilu.

Uvodno predavanje v ponedeljek, 8. aprila, je imel predsednik avstrijskega ustavnega sodišča Ludwig Adamovich. Osvetlil je vprašanje ustavnega prava in zaščite manjšin ter posamezne vidike, ki jih mora ustavno sodišče upoštevati pri presoji manjšinsko-pravnih pritožb. Ob tem je posebej poudaril, da razsodbe ustavnega sodišča s tega področja nikakor niso vedno v korist posameznih narodnih skupnosti. Adamovich sicer ni želel komentirati razsodbe ustavnega sodišča o dvojezični topografiji, v diskusiji pa je ocenil, da so bile pri vprašanju dvojezičnih krajevnih napisov od samega začetka narejene napake in da bi bilo treba dvojezično topografijo urediti že leta 1955 po podpisu Avstrijske državne pogodbe. Znova pa je kot

absurdne označil trditve, da se je s slovenskim predsednikom Milanom Kučanom posvetoval o vprašanju dvojezične topografije.

Za rešitev spora zaradi krajevnih napisov na Koroškem je Adamovich odločno pozval k preseganju zgodovinskih bremen, ki sožitje obeh narodov po njegovi oceni ovirajo že od leta 1919. Razsodba ustavnega sodišča o dvojezični topografiji je po njegovem mnenju pravno povsem jasna in je s tega vidika v zvezni pristojnosti, na politični ravni pa bo vsekakor treba vključiti tudi Koroško.

Niz predavanj o krajevnih napisih v Domu prosvete v Tinjah se je nadaljeval v sredo, 11. aprila. Vodja Južnotirolskega inštituta za narodne skupnosti Christoph Pan je predstavil različne evropske sisteme urejanja dvojezičnih krajevnih napisov. Povedal je, da se je potrebnosti delež za postavitev napisov v preteklih letih vse bolj nižal. Težnja pa je očitno, da bi se to vprašanje urejalo brez določevanja odstotkov. Pan je ob tem poudaril, da je Avstrija nekoč slovela po socialnem partnerstvu, s katerim je vzajemno reševala socialne konflikte. Podobno rešitev je predlagal tudi za vprašanje krajevnih napisov. Opozoril je tudi, da urejanje vprašanja topografije zgolj na občinski ravni še ne bi pomenilo rešitve problematike. V dobrem ozračju med večino in manjšino bi bilo lahko soglasje najprimernejši način.

Predsednik Narodnega sveta koroških Slovencev Bernard Sadovnik je na sestankih opozoril zlasti na vprašanje

55. občni zbor
Zedinjene Slovenije

V nedeljo, 20. aprila je naše krovno društvo Zedinjena Slovenija imelo svoj redni letni občni zbor, ki se je vršil v Slovenski hiši.

Po maši, ki jo je imel prelat Dani Vrečar SDB, se je v mali dvorani zbralo lepo število članov. Zbor je po podravu predsednika Toneta Mizerita pričel prelat dr. Jure Rode z molitvijo. Sledile so formalnosti kot izvolitev overovateljev (arh. Jure Vomberger in Stane Snoj) ter preštevalcev glasov (lic. Tine Selan in Ignacij Grohar).

Sledila so poročila za preteklo leto 2001. Te so podali: tajnica prof. Neda Vesel Dolenc, blagajnik Matjaž Čeč, referent za kulturo inž. Bogdan Magister, mladinski referent Stanko Jelen, šolska referentka Angelca Klanšek, za Srednješolski tečaj ravn. prof. Neda Vesel Dolenc in tiskovna referentka Pavlina Dobovšek. Ta poročila bomo objavili v naslednjih šte-

vilkah lista.

Končno je podal svoje poročilo predsednik ZS dipl. častnikar Tone Mizerit, katerega govor objavljamo v celoti na uvodnem mestu.

Po kratkih vprašanjih in pojasnilih o predloženih poročilih je v imenu nadzornega odbora dr. Jože Dobovšek odobril delo odbora ter potrdil, da je bilo v skladu s pravili in zakonodajo, ter predlagal, da člani sprejmejo podana poročila, kar so ti s ploskanjem tudi storili.

Med slučajnostmi je - po pravilih - predsednik poročal, da bo navzlic krizi članarina ostala nespremenjena, kar pa se ob hudi inflaciji lahko spremeni. Tudi je dejal, da so bili primorani povišati naročnino Svobodne Slovenije zaradi povišice cene papirja.

Z občnega zbora so bili poslani tudi pozdravi argentinskim in slovenskim oblastem, slovenski Cerkvi in prijateljskim društvom.

SLOMŠKOV DOM
VESELA JESEN

Na precej zasedenem koledarju naših prireditev tiste družabnega značaja niso ravno številne. Pa so potrebne. To je pokazal tudi sobotni (13. aprila) „Super ples v jeseni“ v Slomškovem domu.

Prireditelji Slomškov dom, SFZ-SDO Slomškov dom in Slovenski instrumentalni ansambel, so sicer predvidevali številan obisk, a je krepko presegel vsa pričakovanja. Nad 400 gostov vseh starosti je v izredno veselem razpoloženju preživelo lep večer.

Močna skupina prireditev je poskrbela za domiselno okrasitev dvorane in odra v jesenskem vzdušju, postrežbo in glasbo. Poleg dobro razpoloženega Ansambla so z nekaj glasbenimi točkami sodelovali še: Pavel Erjavec, Jože Dobovšek, Luka Hrovat, Andrej Žnidar, Ivan Hrovat in „Disk Jockey“. Skupina fantov in deklet je posrečeno uvedla ples z rajanjem v narodnem koraku. Instrumentalni ansambel pa je vžgal s svojimi uspešnicami iz preteklih let in tako potrdil geslo večera: „Vse dobro se nekoč vrne...“

J.T.

MTO se nadaljuje

Prihodnjo nedeljo, 28. aprila, se bo nadaljeval Medkrajevni turnir v odbojki, ki se ga udeležujejo fantovske in dekliške ekipe vseh šestih okrajev, kjer živimo Slovenci na po-

dročju Velikega Buenos Airesa.

To pot se bomo zbrali v Slovenskem domu v San Martinu. Od druge ure naprej bodo nastopile v spopadih sledeče ekipe:

San Justo - Slomškov dom (SDO)
San Justo - Slomškov dom (SFZ)
Pristava - Slov. vas (SDO)
Pristava - Slov. vas (SFZ)
Carapachay - San Martín (SDO)
Carapachay - San Martín (SFZ)

Vse igre bodo zanimive in v tem stanju turnirja važne za uvrstitev v finalna tekmovanja. Zato pričaku-

jemo lep obisk, navdušeno navijanje, pa tudi lepo in prijazno zadržanje vseh igralcev in gledalcev.

razsodb o dvojezični topografiji ter o uradnem jeziku in poudaril, da slovenska narodna skupnost pri dvojezični topografiji vztraja na 10-odstotnem deležu za obvezno postavitev dvojezičnih krajevnih napisov in na ureditvi, ki bo skladna z razsodbo ustavnega sodišča. Obenem je dejal, da reševanje vprašanja krajevnih napisov na ravni občin za narodno skupnost ne pride v poštev.

NAŠA SKUPNOST ŽIVI

V nedeljo, 7. aprila je bila v cerkvi Marije Pomagaj na Ramónu Falcónu **mladinska sv. maša**. Po skupnem sestanku so predvajali video-posnetek „Moj polomljeni Kristus“.

V četrtek, 11. aprila, je bila v Slovenski hiši **seja upravnega odbora društva Zedinjena Slovenija**, ki jo je vodil predsednik Tone Mizerit.

V petek, 12. aprila je bilo v Slovenski hiši **srečanje bivših gojencev „Rožmanovega zavoda“ ob petdesetletnici ustanovitve**. Sv. mašo so darovali bivši zavodariji - duhovniki z bivšim prefektom. Sledilo je prijateljsko srečanje.

V soboto, 13. aprila je bil v Slomškovem domu v Ramos Mejiji **„Super ples v jeseni“** ob obletnici Slovenskega instrumentalnega ansambla. Prireditelj je bila pod okriljem odbora Slomškovega doma ter SDO in SFZ Slomškov dom.

V nedeljo, 14. aprila je bil v Našem domu v San Justu **občni zbor**. Sledilo je **kosilo Zveze mater in žena** - odsek San Justo, pod vodstvom predsednice okrajnega odseka Nežke Kržišnik.

Isti dan se je nadaljeval **medkrajevni mladinski turnir v odbojki** - prav tako v Našem domu v San Justu.

V petek, 19. aprila je bila v Slovenski hiši **seja odbora Počitniškega doma dr. Rudolfa Hanželiča**.

Od 19. do 21. aprila so bile **duhovne vaje za dekleta** od končane srednje šole dalje. Vodil jih je Janez Cerar CM.

V soboto, 20. aprila je **Slovensko gledališče Buenos Aires** predstavilo v Slovenski hiši igr **„Striček Vanja“** (spisal A. P. Čehov). Režiral je **Blaž Miklič** po zamisli **Maksa Borštnika**. Scenografijo je pripravil **Tone Pavlič**. Igrali so dvakrat, najprej za Srednješolski tečaj, pozneje za vse. Prireditelj je bila v spomin in poklon pokojnemu igralcu in režiserju Maksu Borštniku. Pred dvorano je bila fotografska razstava njegovih odrskih izvedb v pripravi **Viktorja Lebra**, pred igro pa je **Lojze Rezelj** orisal Borštnikovo življenje in delo.

V nedeljo, 21. aprila je bila v Slovenski cerkvi Marije Pomagaj **ura duhovnosti**.

Isti dan je bil v Slovenski hiši **občni zbor društva Zedinjena Slovenija**, vodil ga je predsednik Tone Mizerit. Prebrana so bila letna poročila.

Prav tako je bilo isti dan na Slovenski pristavi **pevsko srečanje s pogostitvijo** pod vodstvom **Anke Savelli Gaser** in v priredbi Pristavske zveze mater in žena, ki jo vodi Kristina Jerovšek.

Člani komisije Državnega zbora za Slovence v zamejstvu in po svetu so v tem tednu med drugim obiskali tudi rojake v Bariločah in Mendoze ter se vrili v Slovenijo.

D-ova za tisk. referat ZS.

MED KNJIGAMI IN REVIJAMI

Igor Moder CAMINO EN LA NOCHE

Ta knjiga pesmi je izšla konec leta 1999. Kot smo že nekajkrat ugotovili, tukaj rojeni mladi pesniki slovenskega rodu znajo dobro pogovorno slovenščino, a vseeno jim bolj teče kastiljska beseda, ko opisujejo svoja čustva.

To je tudi primer tega mladega pesnika.

Piše se pravzaprav **Igor Grohar**, priimek Moder je prevzel po materinem priimku. Rojen leta 1957 je bil pred nekaj leti posvečen za duhovnika in sedaj deluje kot župnik pri sv. Antonu v Buenos Airesu.

Te pesmi so - kot sam pravi - nastale med leti 1976 in 1996. Pravzaprav to niso pesmi, so v pesniški obliki povzeta razmišljanja o najglobljih človeških problemih, blodnji po svetu in iskanju rešitev. Ob kakem prizoru iz narave se mu utrne misel, ki jo oriše v kratkem. Govori o svoji poti v noči življenja, iskanju prave smeri in o božji roki, ki govori in mu daje poguma.

Naj navedem kot primer: ali v prevodu:

Sendas perdidas
cardos y espinas
un oasis equivo
abreva pasiones
la mirada

en el horizonte
- un espejismo -
y la sangre

La Luz
no niega su brillo...

Izgubljene steze
osat in trnje
izmikajoča oaza
napaja strasti
pogled

na obzorje
- privid -
in kri
kapljá...

Luč
ne zanika svojega sija ...

In še eno:

A la deriva
como el barco herido
naufragio en la niebla
sondeo el vacío

Brez smeri
kot ranjena ladja
brodolomec v megli
merim praznino

Prevzem Krekove banke

Avstrijska bančna skupina Raiffeisen Zentralbank (RZB) je objavila, da je njena ponudba za prevzem Krekove banke uspela. Do 5. aprila jo je po ceni 370,75 evra za delnico sprejelo 97,04 odstotka vseh delničarjev Krekove banke.

V banki Raiffeisen so uspeh ponudbe pripisali tudi močni podpori, ki jo je glede vključitve Krekove banke izrazila uprava banke. RZB je v svojem sporočilu za javnost napovedala, da bo Krekova banka

temelj njenih prihodnjih aktivnosti v Sloveniji. Tudi v Krekovi banki so pričarani, da jim bosta znanje in finančna moč v skupini RZB omogočila nadaljnjo rast in razvoj.

Bilančna vsota Krekove banke je lani konec leta po nerevidiranih podatkih znašala 77,3 milijarde tolarjev, na slovenskem bančnem trgu pa je konec leta 2001 dosegla 1,9-odstotni tržni delež.

V banki so lani z doseženimi poslovnimi rezultati presegli načrtovane.

NOVICA S KOROŠKE

V Celovcu je potekala spominska slovesnost ob 60-letnici rojstva Slovencev, ki so jo poleg Zveze slovenskih izseljencev (ZSI) priredili obe osrednji politični in kulturni organizaciji Slovencev na avstrijskem Koroškem, Zveza Slovenskih organizacij in Narodni svet koroških Slovencev, Krščanska kulturna zveza in Slovenska prosvetna zveza ter slovenski Dušnopastirski urad krške škofije.

Slovesnosti so se začele z mašo, ki jo je ob soševanju številnih slovenskih duhovnikov daroval krški škof Alois Schwarz. Maša v celovski stolnici, točno 60 let po usodnem 14. aprilu 1942, ko so pregnali nad tisoč Slovencev iz svojih domov, je bila posebno doživetje, sploh ob ozadju, da je izseljenec tik po vrnitvi bilo bogoslužje v stolnici zabranjeno. Maša je bila izrazito velikonočnega značaja, saj se je škof Schwarz ob koncu zahvalil za Alelujo v mogočnem ljudskem petju, zapeta od ljudi, ki vedo kaj pomeni trpljenje in poudaril, „da so trpeči in izgnani naredili več, kot je mogoče s tem, da ne odpirajo starih ran“. Ob tej priložnosti je blagoslovil tudi spominsko ploščo v stranski kapeli stolnice, posvečeno mučencem v veri 20. stoletja.

Med govorniki v Domu glasbe sta bila še prof. Ivica Znidaršič od Društva izgnancev Slovenije in predsednik parlamentarne skupščine Sveta Evrope dr. Peter Schieder. Oba sta izseljevanje koroških Slovencev postavila v evropski okvir.

V jedru spominske slovesnosti je simfonični orkester RTV Slovenija izvajal simfonijo žalostink poljskega skladatelja H. M. Goreckega.

Kot je napisala v spremni besedi Elsa Elena Elizalde: *Po poti življenja ne hodimo sami, On je v nas in gre z nami, odtod se vsak pripetljaj preobrne in zadobi svoj lastni obraz. Ti verzi so nastali v trenutkih bolečine, kot iskanje odgovora, ki posije z lučjo upanja, in ki nam pusti nadaljevati pot...*

Drži!

Dodal bi samo, da se zdijo te pesmi podobne tistim premišljanjem, o katerih sem pred kratkim pisal pri pesmih Vande Čehovin.

Razlika je v glavnem v tem, da so to krajše, vsaka pesem se ukvarja samo z eno metaforo ali primerom, so bolj preproste in direktne.

Veseli smo, da se je spet pojavil nov pesnik med našo skupnostjo, čeprav njegov jezik že pripada tej deželi. A v duši je Slovenec.

Prihodnjič bomo govorili o drugi njegovi knjigi **DESIERTO AL ALBA**

Tine Debeljak

NE OSKRUNJAJMO USTAVE

BOŽIDAR FINK

Predsednik Republike Slovenije je nedavno napisal in podpisal (Ampak, december 2001, str. 73) tele ugotovitve: „...narodnoosvobodilni odpor...je vodila Osvobodilna fronta slovenskega naroda, v kateri so, še posebej po Dolomitski izjavi, komunisti prevzeli vodilno vlogo.“

„...je bil narodnoosvobodilni boj prepleten z idejami revolucije.“

„...si je ob koncu vojne komunistična partija Jugoslavije podredila narodnoosvobodilni boj in si ga prisvojila.“

Najvišja formalna, za nekatere tudi moralna avtoriteta države je s tem potrdila, da so v tistem, kar imenuje narodnoosvobodilni boj, komunisti imeli vodilno vlogo, da si je partija ta boj podredila in si ga prisvojila ter da so boj prepletale ideje revolucije.

Predsednikove ugotovitve, tako kot so oblikovane, izzivajo resne ugovore. Komunisti vodilne vloge v OF niso šele prevzemali, ampak so jo igrali prav od začetne zamisli, z dolomitsko izjavo so samo zapustili frontovsko taktiziranje, pri čemer bi morali zamenjati tudi ime, s katerim so od začetka slepili privrženca drugih skupin. Tako si ni narodnoosvobodilnega boja prisvojila Komunistična partija Jugoslavije šele ob koncu vojne, ampak je bil ta boj po izvoru izpolnjevanje načrta slovenske partije, zavezane jugoslovanski partijski centrali. Naklep ni bil samo prepleten z idejami revolucije, ampak je po namenu in dejansko bil revolucija, ki pa so jo nekateri udeleženci razumevali kot boj za svobodo. Kljub tem pripombam so predsednikove trditve še kako pomembne, saj s njimi delno razveljavlja narodnoosvobodilni boj, s tem da ga podreja komunističnemu vodstvu in onečašča s primesjo revolucije. Danes se je v svetovnem merilu nespametno ponasati s komunističnim gospodovanjem, revolucije proti zakonitim oblastem in izročilom naroda v tragičnih razmerah tuje okupacije pa ni mogoče imenovati drugače kot zločin.

V očitnem nasprotju s predsednikovo označitvijo enobeja je predlog za dopolnitev preambule slovenske ustave, v kateri naj bi bilo zapisano, da smo uveljavili svojo državnost z bojem proti fašizmu in nacizmu ter z narodnoosvobodilnim bojem. Iz besedne zveze v vsakdanji rabi je jasno, da hočejo predlagatelji povzdigniti NOB, z vsem, kar konkretno pomeni, v edini odločilni dejavnik slovenske državnosti. Razen omembe temeljne ustavne listine, s katero je bil že razglašen obstoj nove države, so v preambuli navedene načelne in splošne osnove državnosti: temeljne človekove pravice in svoboščine, pravica do samoodločbe in večstoletni boj za osamosvojitve. Zdaj pa naj bi bil NOB slovesno priznan kot edini ustvarjalni dejavnik pri osamosvajanju. Vsa druga prizadevanja v zgodovini naj bi bila postavljena ob stran kot nepomembna. Za slovensko državo naj bi bil priznana zaslužen samo s komunisti vodeni NOB, osamosvojitveni boj pa naj bi le dopolnil že prej izbojevano.

Neverjetno se zdi, da more biti predložena taka pobuda za dopolnitev ustave v času, ko sam predsednik republike podpira sprejetje deklaracije o narodni spravi: ta naj poveže žive v skupnem spominu na vse žrtve vojnih in povojnih dni, da se tako zagotovijo pogoji pravega in pravičnega življenja državljanov. S to zahtevo se namreč zbuja novo razburjenje in se odvrčajo možnosti za resen pogovor s tistimi, ki so se bojevali za ohranitev življenja in za svobodo naroda pred komunističnim zasužnjenjem po stalinističnem vzorcu.

Dokler torej nekdanji komunisti in njihovi nasledniki izzivajo nasprotni tabor z odrivanjem in še vedno trmastim obrekovanjem o kolaborantstvu, ne more biti pravičnega življenja. Kogar je revolucija označila za kolaboranta, ga je neusmiljeno pokončala kot narodnega škodljivca in izdajalca. Tisti, ki še zdaj obkladajo nekdanje nasprotnike s psovko, da so bili kolaboranti - med njimi je tudi predsednik republike -, naj kar uporabljajo soodnosni izraz narodni izdajalci. Tako se bo še bolj pokazalo, kako so polni prezira in sovraštva do nasprotnega tabora, ki ga sicer skušajo varljivo omrežiti, v resnici pa ga hočejo potlačiti v molk in dokončno vdajo.

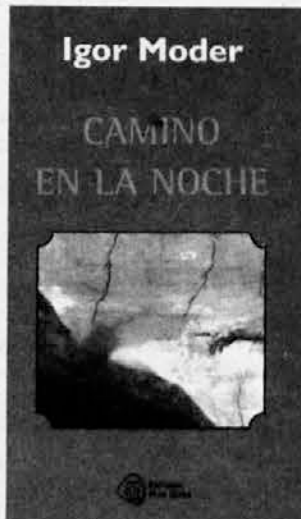
Nadaljevanje prihodnjič

SAMOMOR V BEOGRADU

Jugoslovanski zvezni poslanec in nekdanji srbski notranji minister Vojko Stojilković se je pred poslopjem jugoslovanskega parlamenta s pištolo ustrelil v glavo in umrl nekaj dni zatem. Stojilković je poskušal narediti samomor le nekaj ur zatem, ko je jugoslovanski parlament

sprejel zakon o sodelovanju z Mednarodnim sodiščem za vojne zločine na območju nekdanje Jugoslavije v Haagu.

Stojilković je v svojem poslovnem pismu obtožil demokratsko vladu v Beogradu, da ga je s svojo „izdajalsko“ politiko poglajala v smrt.

NOVICE IZ SLOVENIJE

KRKA V RUSIJI TRETJA

Novomeška Krka se je po raziskavi ruske revije Farmaceutski vestnik med več kot 100 tujimi farmacevtskimi proizvajalci uvrstila na tretje mesto po vplivnosti na farmacevtskem trgu. Prehitela sta jo le največji madžarski farmacevtski proizvajalec Gedeon Richter in francosko-nemški farmacevtski gigant Aventis.

POHUJŠANJE V MARIBORU

V veliki dvorani SNG Maribor so izvedli mariborsko premiero plesne predstave Pohujšanje v koreografiji Matjaža Fariča. Predstava, za katero je koreograf črpal iz Cankarjeve farse Pohujšanje v dolini Šentflorjanski, je največja produkcija v zgodovini sodobnega plesa na Slovenskem. Nastala je v sodelovanju med Opero in baletom SNG Maribor in ljubljanskim Cankarjevim domom, kjer je že bila krstno uprizorjena januarja 2001.

DOBRI ZRAKI PO SLOVENIJI

V Agenciji RS za okolje so uradno odprli novo avtomatsko merilno mrežo za merjenje kakovosti zraka v Sloveniji, ki je sicer že leto dni poskusno obratovala. Mrežo, ki so jo v skladu z evropskimi standardi postavili v okviru projekta Phare, sestavlja osem avtomatskih postaj v različnih krajih Slovenije, usmeritveni laboratorij ter mreža devetih vzorčevalnikov za analizo padavin.

PO SVETU

PRESENEČENJE V FRANCIJI

V Franciji je potekal prvi krog predsedniških volitev, na katerih so volilni upravičenci med 16 kandidati izbirali novega predsednika države. Državo pa je pretresel nepričakovan preobrat, saj po volilnih projekcijah vodita dosedanjji predsednik Jacques Chirac in skrajni desničar Jean-Marie Le Pen. Slednji je za pol odstotka tudi prehitel glavnega poraženca volitev, sedanega socialističnega premiera Lionela Jospina. Ta je takoj prevzel vso odgovornost za poraz in napovedal umik iz političnega življenja po drugem krogu volitev, ki bo 5. maja. Politični analitiki in javnomnenjske raziskave so se tako motili, ko so v drugem krogu brez izjeme napovedovali boj med Chiracom in Jospinom. Po projekcijah je Chirac dobil med 19,7 in 20 odstotkov, Le Pen pa med 17 in 17,9 odstotka glasov. Jospin naj bi zbral

od 15,8 do 16 odstotkov glasov.

ODSTOP VLADE

Nizozemska levosredinska vlada Wima Koka je odstopila zaradi kritičnega poročila do politike nizozemske vlade v času padca muslimanske enklave Srebrenica v BiH julija 1995, ki ga je po šestih letih raziskav 10. aprila objavil Nizozemski inštitut za vojno dokumentacijo. Poročilo o padcu Srebrenice ostro kritizira takratno vladno premiero Ruuda Lubbersa, ker je v mirovne sile v Srebrenici poslala nizozemske vojake brez jasnega mandata ali ustrezne oborožitve, s katerimi bi lahko branili kakih 30.000 muslimanskih beguncev, ki so se zatekli v to muslimansko enklavo. Poročilo med drugim navaja, da so takratni vodilni nizozemski častniki zadrževali informacije o pokolu 7500 Muslimanov iz Srebrenice, da bi zaščitili ugled nizozemske vojske.

SLOVENCİ IN ŠPORT

ENAINTRIDESETA ZMAGA V NOGOMETU

Na stadionu za Bežigradom sta se pred kakimi 5.500 gledalci pomerili reprezentanci Slovenije in Tunizije. Slovenija je igrala v naslednji sestavi: Dabanovič, Galič, Knavs (od 46. Sankovič), Vugdalič, Karič, A. Čeh, Pavlin (od 73. Tiganj), Gajser, Zahovič (od 62. Pavlovič), Osterc (od 46. Ačimovič), Rudonja.

Slovenska reprezentanca je po dolgem času spet zabeležila zmago na prijateljski tekmi. Zadnjič se je takega uspeha veselila avgusta 2000, ko je v Ostravi premagala Češko. Zatem je izgubila doma proti Urugvaju in v gosteh proti Danski, na tekmah z Romunijo doma in Hrvaško v gosteh pa je igrala neodločeno. Na turnirju v Hong Kongu je Slovenija izgubila s Hundurasom in po enajstmetrovkah ugnala Kitajsko. Neuspešen niz je prekinila z udeležencem letošnjega svetovnega prvenstva, zato ima prva letošnja zmaga še večji pomen.

Varovanci Srečka Katačca so brez treh standardnih igralcev (Džoni Novak, Željko Milinovič, Sebastijan Cimerotič) odigrali zelo solidno tekmo in bi si vsaj po priložnostih zaslužili višjo zmago. Od samega začetka so narekovali ritem, medtem ko so se gosti v glavnem posvetili branjenju svoje mreže. Pri tem niso bili prav nič nežni, zato ne čudijo številni prosti streli okoli kazenskega prostora. Prav iz prekinitev so si Slovenci priigrali večino svojih priložnosti, po prostem strelu pa je padel tudi edini zadetek (Pavlin) na tekmi.

Tudi mlajša reprezentanca U-21 je ugnala Tunizijce in sicer 3:1.

SLOVENIJA MOJA DEŽELA

Slovenska kultura v prvi polovici XIX. stoletja

Najprej govorimo o časopisih, ki so bili tedaj vsi nemški (v Trstu pa italijanski). A tudi v njih so objavljali slovenske tekste, npr. Prešernove pesmi. Šele leta 1846 so pričele izhajati Novice, katerim so sledili drugi časopisi in dnevniki v slovenščini.

Največji žarišči umetnosti sta bili še vedno Filharmonična družba (ust. l. 1784) in Stanovsko gledališče v Ljubljani, ki pa je igralo samo v nemščini. Seveda sta v arhitekturi prevladovala barok in klasicizem.

V leposlovju je šele leta 1826 izšla prva izvirna povest v slovenščini: Janeza Ciglerja Sreča v nesreči. Drugo pesnikovanje ali pisanje je bilo le religiozno in glede umetniškega duha in jezika ne kaj visoko, tako da stoji Prešeren daleč najvišje.

V slovstvenem znanstvenem delu se pojavijo Čop, jezikoslovec svetovnega pomena Miklošič, nastala so zgodovinska društva za Kranjsko, Štajersko in Koroško. Kmetijska družba je izdajala gospodarske spise v slovenščini, izšla je Kremplova Zgodovina Štajerske dežele s posebnim ozirom na Slovence, ki je prvo v domačem jeziku napisano zgodovinsko delo (1845).

Posebno omembo zasluži Prešernov krog.

Ta je trikrat izdal po letu 1830 almanah *Kranjska čbelica*. Ta krog je prvi imel idejo ne pisati za kmeta, kakor vse dotlej, ampak dvigati jezik in njegovo izrazno moč, da bo lahko služil kot „izrazilo v višjih krogih življenja in umetnosti.“ (Čop)

Dotlej so Slovenci pisali v bohoričici imenovani po

Kranjska čbelica

A	a	Ä	a	N	n	Ń	n
B	b	B	b	N	n	Ń	n
D	d	D	d	O	o	O	o
E	e	E	e	P	p	P	p
F	f	F	f	R	r	R	r
G	g	G	g	S	s	S	s
H	h	H	h	W	w	W	w
I	i	I	i	X	x	X	x
J	j	J	j	T	t	T	t
K	k	K	k	U	u	U	u
L	l	L	l	V	v	V	v
M	m	M	m	Ń	n	Ń	n

Metelčica

prvem slovenskem slovničarju protestantu Adamu Bohoriču (c = z, č = zh, z = s, ž = sh, s = , š = S). Veliki jezikoslovec Kopitar se je ukvarjal z idejo, da se ustvari enoten črkopis za vse Zahodne in Južne Slované. Novo abecedo je skušal sestaviti Metelko, ki je v svoji slovnici objavil pisavo, sestavljeno iz latinških in po cirilici oblikovanih črk. Borba je bila huda, saj so v metelčici že začele izhajati šolske knjige, vnela se je „črkarska pravda“. Glavna borca proti metelčici sta bila Čop in Prešeren, zanjo pa Kopitar. A metelčica je borbo izgubila in je bila prepovedana za šole.

Novo abecedo je sestavil Danjko, ki je bila bliže latinšici, a se tudi ni uveljavila in je tudi bila prepovedana za šole. Šele pozneje se je uveljavila gajica, nova pisava po češkem (in slovaškem) vzorcu, ki je prišla k nam preko Hrvaške (tam jo je uvedel Gaj) in ki jo pišemo še danes (č, ž, š).

PISALI SMO PRED 50 LETI

VELIČASTNO ROMANJE SLOVENCEV V LUJAN

Na to romanje je vozil 11. maja poseben vlak s postaje 1. de Marzo (Once), ki ga je dala za slovenske romarje na razpolago železniška uprava. Vseh Slovencev je letos prišlo na romanje nad 2000, toliko jih v Lujanu še nikoli ni bilo.

Po prihodu romarskega vlaka so se romarji uvrstili v procesijo in med prepevanjem Marijinih pesmi odšli v baziliko. Mašo je daroval župnik Anton Orehar, med njo pa je bilo ljudsko petje.

Po maši je v dvorani vodil zborovanje Avgust Horvat. Govorila sta še Marjana Marnova in Franc Kremžar. Slovenska šolska mladina je medtem imela zborovanje zase.

Popoldne so se po kosilu romarji spet zbrali v Marijinem svetišču. Najprej so poslušali nagovor Janeza Hladnika, ki jim je govoril o največji božji zapovedi, zapovedi ljubezni. Končno je še govoril o tem, da bi se zblížali vsi poštenci Slovenci, da bi ne bilo več razlikovanja med

ESLOVENIA, MI TIERRA

Apogeo de los condes de Celje

Después de la muerte del conde Federico, ocurrida en el año 1360, le sucedieron sus hijos Ulrico I, Germán I y el hijo de Ulrico, Guillermo I (fallecido en 1392). Los condes Celje lucharon en Dalmacia, en Serbia, en el Tirol, en Prusia y en Italia e iban consiguiendo contactos. Se hicieron ricos con el préstamo de dinero. Los castillos de los deudores quedaban como prenda. Comenzaron también con una política nupcial. Germán I contrajo enlace con Catalina, hija del ban bosnio Esteban II Koromanich. Guillermo fue más lejos todavía: se casó con Ana, la hija del rey polaco Casimiro Piast. La hija de Guillermo, Ana, tomó por esposo a Vladislao Jagiel, el que inició la dinastía polaca de los Jagiel.

El mayor apogeo de los condes de Celje se dio durante el mandato de Germán II, el hijo de Germán. Germán II aprovechó en beneficio propio las peleas de herencia que mantenían los de Habsburgo con la casa de Luxemburgo.

Se dio, además, otra feliz coincidencia. En las luchas con los turcos, las huestes cristianas fueron derrotadas en Nikopolje (Bulgaria) y el rey Segismundo pudo salvarse gracias a la ayuda de Germán. Por eso el jerarca de Luxemburgo le regaló al de Celje una gran posesión en Croacia y el honor de ser ban de Dalmacia, Croacia y de Eslavonia. Más tarde el emperador tomó por esposa a Bárbara, la hija de Germán, que pasó a ser emperatriz.

Los condes de Celje heredaron de los de Ortenburgo tierras en Kranjska (Radovljica, Ribnica, Kočevje) y lograron que el duque Ernesto de Hierro desistiera de su poder feudal sobre los de Celje.

Tvrdo II, el rey bosnio, decidió que los duques de Celje debían sucederle. El hijo de Germán II, Federico, se casó con Isabel Frankopan, que pertenecía a la casa más poderosa de Croacia.

En el año 1436 el emperador Segismundo les dio el título de príncipes del estado. Creó dos feudos: Celje y Ortenburg. Con este hecho los puso a la par de la casa de Habsburgo. Los intentos de la gente de Habsburgo por recuperar por medio de la fuerza su supremacía fueron vanos.

V DOBRODELNI SKLAD ZVEZE SLOVENSKEH MATER IN ŽENA SO DAROVALI:

Katica Cukjati sto pesov namesto cvetja na grob

pok. botru Ivanu Mehletu; N. N. 100 pesov ob obletnici smrti brata; ter N. N. 1.000 pesov za potrebne rojake. **Bog naj jim stotero povrne!**

„starimi“ in „novimi“ Slovenci.

Nato se je ob zvonjenju zvonov začela pomikati iz cerkve velika procesija, dosedaj najlepša. Začela jo je dolga vrsta mož in fantov, za njimi mladina in močna skupina deklet in fantov v narodnih nošah, za katerimi so fantje nosili podobo Brezjanske Matere Božje in kip Lujanske Marije. Sredi med duhovniki je lazarist Ciril Demšar, ki že dolgo let deluje v baziliki, nosil Najsvetejše, nato pa so žene in dekleta zaključile procesijo. Slovesnost so končale pete litanije Matere Božje.

ČEZ IZARO

Mohorjeva založba v Celovcu. Uredil dr. Tine Debeljak.

Pred rojstvom so knjigo pisali na obeh poloblah z levjim deležem na zahodni, urejali na jugozahodni, tiskali na severovzhodni, pri čemer se je pripetil slučaj, da ima knjiga na ovitku malo drugačen naslov kot znotraj. In ni je dobiti več na nobeni strani sveta, pošla je. Bila je darilo Balantičeve družine Mohorjevi ob stoletnici.

V začetku je objavljena reprodukcija Ahčinovega kipa Novačana, na koncu knjige pa Tršarjev Balantič.

Urednik Debeljak je najprej označil begunsko literaturo, Kocil pa Pisateljsko družino Franceta Balantiča. Slede 21 pesmi, pripovednih spisov in dramski odlomek. Ovitek je s smelo potezo napravila Bara Remec.

Svobodna Slovenija, št. 17; 15. maja 1952

SVOBODNA SLOVENIJA / ESLOVENIA LIBRE

Fundador: MILOŠ STARE / Director: Valentín B. Debeljak / Propietario: Asociación Civil Eslovenia Unida / Presidente: Antonio Mizerit / Redacción y Administración: RAMON L. FALCON 4158 - C1407GSR BUENOS AIRES - ARGENTINA / Telefax: (54-11) 4636-0841/2421 / 4674-5125 / e-mail: esloveniau@sinectis.com.ar / debeljak@netizen.com.ar

Glavni urednik: Tine Debeljak ml. / Za Društvo Zedinjena Slovenija: Tone Mizerit / V tej številki so sodelovali še: Gregor Batagelj, Miriam Jereb Batagelj, Jernej Tomazin, Božidar Fink, Franci Markež, Pavlina Dobovšek, Radio Ognjišče, STA.

Naročnina Svobodne Slovenije: za Argentino \$ 60, pri pošiljanju po pošti pa \$ 75; obmejne države Argentine 110 USA dol.; ostale države Amerike 125 USA dol.; ostale države po svetu 135 USA dol.; vse za pošiljanje z letalsko pošto. Z navadno pošto 85 USA dol. za vse države. Čeke: v Argentini na ime „Eslovenia Libre“, v inozemstvu (bančne čeke, ne osebnne) na ime „Antonio Mizerit“.

Oblikovanje in tisk: TALLERES GRÁFICOS VILKO S.R.L. / Estados Unidos 425 - C1101AAI Buenos Aires Argentina - Tel.: 4362-7215 - Fax: 4307-1953 - E-mail: vilko@ciudad.com.ar

Correo Argentino	FRANQUEO PAGADO Cuenta Nº 7211
	R. Nac. de la Propiedad Intelectual Nº 881153

MALI OGLASI

RAČUNOVODJE

Tomaž Magister. Contador Público UBA. Davki, računovodstvo. Overovitev bilanc in dohodkov. Tel.: 4654-2125.

PSIHOLOGI

Veronika Fajfar, psihološka svetovalka (counselor). Svetovanje in pomoč v trenutkih odločitev, tesnobi, krizah, zmed, nevolji in konfliktih. Ordinacija v španščini in slovenščini. - Tel. 4865-9342; 15-4493-0369. E-mail: veronikaf@elsitio.net

TURIZEM

Bungali v Bariločah. - Bungali ILIRSKA nudijo 3-sobna stanovanja z vso opremo, vse leto po odlični ceni. Tel. 02944-441814. E-mail: ilirski@bariloche.com.ar

Letalske karte, rezerva hotelov, najem avtomobilov in izleti po svetu H. Yrigoyen 2742 - San Justo Tel. 4441-1264 / 1265

ADVOKATI

DOBOVŠEK & asociados - odvjetniki. Zapuščinske zadeve. Somellera 5507, (1439) Buenos Aires. Tel/Fax: 4602-7386. E-mail: jdobovsek@perseus.com.ar

dr. Marjana Poznič - Odvjetnica - Uradna prevajalka za slovenski jezik Lavalle 1290, pis. 402 - Tel. 4382-1148 - 15-4088-5844 - mpoznic@sianet.com.ar

dr. Franc Knavs, dr. Bernard Knavs, dr. Veronika Knavs - odvjetniki - ponedeljek, torek, petek od 16. do 20. - Tucumán 1455 - 9. nadst. "E" - Capital - Tel. in faks: 4374-7991 in 4476-0320.

dr. Lilijana Kožar, odvjetnica; Av. Corrientes 1250, 5º F, Capital. Torek in četrtek od 16. do 19. Tel.: 4382-9216

FOTOGRAF

Marko Vombberger - FOTO PREMIUM - Arieta 490 B1753AOJ Villa Luzuriaga - Tel.: 4650-9040 - Dom: 4659-2060 - http://www.foto.com.ar

GOSPODARSTVO

Zavarovanja M. in H. Loboda - Azcuénaga 77 - B1704FOA Ramos Mejía - Bs. As. - Tel./Fax: 4656-3653

Kreditna Zadruga SLOGA - Bmč. Mitre 97 - B1704EUA Ramos Mejía - Tel.: 4658-6574/4654-6438. Od ponedeljka do petka od 10. do 19.

Mutual SLOGA - Bmč. Mitre 97 - B1704EUA Ramos Mejía - Tel.: 4658-6574/4654-6438. Od ponedeljka do petka od 10. do 19.

SLOGA - PODRUŽNICA CASTELAR Slovenska Pristava - República de Eslovenija 1851 - Urađuje ob sredah od 18. do 20. in ob nedeljah od 10.30 do 12.30 (g. Miha Gaser).

SLOGA - PODRUŽNICA SLOVENSKA VAS - Hladnikov dom - Msgr. J. Hladnik in Hernandarias - Urađuje ob sredah od 19. do 21. in ob nedeljah od 10.30 do 12.30 (ga. Marija Gorše).

SLOGA - PODRUŽNICA SAN JUSTO Naš dom (pisarna) - H. Yrigoyen 2756 - Tel.: 4651-1760. Urađuje ob torkih od 18. do 20. in ob nedeljah od 9.30 do 11.30 (gdč. Julka Moder).

SLOGA - PODRUŽNICA SAN MARTIN Slovenski dom - Córdoba 129 - Tel.: 4755-1266 - Urađuje ob četrtkih od 18. do 20. in ob nedeljah od 10. do 11. (ga. Milena Skale).

SLOGA - PODRUŽNICA CARAPACHAY Slovenski dom - Dra. Grierson 3837 - Urađuje vsako sredo od 17. do 19. in ob nedeljah od 11. do 13. (ga. Andrejka Papež Cordova).

Cena največ šestih vrtic \$ 4.-
za enkratno objavo,
za vsak mesec -4 številke- \$ 12.-

**VALUTNI TEČAJ
V SLOVENIJI
23. aprila 2002**

**1 EURO 224,72SIT
1 U\$S dolar 253,09SIT**

1	2	3		4		5		6	7	8
9				10	11			12		
13				14				15		16
17			18					19	20	
			21		22		23			
		24				25			26	
27				28	29			30		31
3.2			33					34		
			35							

VODORAVNO: 1. živalska usta; 5. nasprotno od malega; 9. vidni organ; 10. žensko ime; 12. prva žena; 13. nota v glasbeni lestvici; 14. izraz hvaležnosti; 16. števniki; 17. slonov zob; 19. je prisiljen; 21. oznaka ob poti; 24. zbada; 25. trojanski junak; 27. višina zvoka; 28. smer gibanja; 30. skala v vodi; 32. grški bog ljubezni; 34. zmo, plod; 35. sodoben.

NAVPIČNO: 1. domač ptič; 2. svetopisemski mož; 3. pogojna členica; 4. valj; 5. razgibana površina tekočine; 6. samo; 7. drobna trska. 8. prekop; 11. rodница; 14. nizka temperatura; 15. semitsko ljudstvo v Jordaniji; 18. gospodarstvenik; 20. nabrekel (del telesa); 22. del oblačila; 23. števniki; 24. vrsta iglavca; 26. uživam hrano; 27. veznik; 29. glava družine; 31. brez laži; 33. oblika pomožnega glagola; 34. povratno osebni zaimek

OBVESTILA

PETEK, 26. aprila:

Občni zbor Kreditne zadruge SLOGA, ob 20 v Slomškovem domu.

NEDELJA, 28. aprila:

V Slomškovem domu občni Zbor in kosilo ZSMŽ Ramos Mejia

Na Pristavi občni zbor društva

SREDA, 1. maja:

Mladinski turnir v Slovenski vasi

SOBOTA, 4. maja:

Redni pouk Srednješolskega tečaja ob 15. v Slov. hiši.

NEDELJA, 5. maja:

42. obletnica v Slovenskem domu v Carapachayu

SREDA, 8. maja:

Redni sestanek Zveze slovenskih mater in žena v Slovenski hiši ob 14.30. Razgovor z dr. Juretom Rodetom o krizi vrednot ob 16.00 uri.

ČETRTEK, 9. maja:

Redni sestanek upravnega odbora Zedinjene Slovenije, ob 20. uri v Slovenski hiši.

PETEK, 10. maja:

Seja Medorganizacijskega sveta, ob 20. uri v Slomškovem domu.

SOBOTA, 11. maja:

Dan duhovnosti na Srednješolskem tečaju ob 15. v Slovenski hiši.

NEDELJA, 12. maja:

Vseslovensko romanje v Lujan.

SOBOTA, 18. maja:

Redni pouk Srednješolskega tečaja ob 15. v Slov. hiši.

NEDELJA, 19. maja:

V Slovenskem domu v San Martinu 42. obletnica s celodnevni programom.

SOBOTA, 25. maja:

Mladinski športni turnir na Pristavi

ZA SMEH

Kuhar šefu: „Ali naj za kurjo juho vzamem svinjsko ali goveje meso?“

...
- Kaj tujci v Argentini najbolj obiskujejo?

- Cerkve.
- Cerkve? Zakaj pa to?

- Da se Bogu zahvalijo, da so ostali pri življenju, ker se vozijo pa tako zanič cestah.

- Oči, bi dal svojemu sinčku nekaj kovačev?

- Govori vendar normalno z menoj.

- Okej, stari, odpri denarnico.

...
- Ali se je tvoj v zakonu kaj spremenil?

- Ogromno, včasih je govoril samo o srcu, zdaj pa kaj naprej le o želodcu.

Policija raziskuje...

Nad. z 2. str.

„Iz kranjske policijske uprave so okrožnemu državnemu tožilstvu podali celovito poročilo o domnevnih pobojih na območju Crngroba, ki je nastalo na podlagi ustnih pričevanj, ugotovitev zgodovinarjev in ogledov grobišč. Policijsko poročilo potrjuje pripovedi domačinov.

„Še kako živo se spominjam. Mračilo se je, ko so jih gnali mimo naše hiše. Vse ženske so bile na pol gole, v perilu in kombinežah. Le stara, sivolasa gospa je bila zavita v črnino, s klobučkom na glavi. Komaj je hodila, podpirale so jo mlajše ženske in se so jokale. Bilo je 22. maja leta 1945 in je trajal štiri dni,“ nam je povedala Marija Jamnik iz Crngroba. Kot je ugotovila policija, naj bi se poboji dogajali od 20. do 25. maja 1945. V tej gorenjski vasi naj bi bilo pobitih okoli 300 Hrvatov, vendar o njih ni listinskih dokazov.

Po zbranih podatkih policije naj bi na tem območju pobili Hrvate in druge ujetnike, ki so jih Angleži iz Avstrije vrnili na območje Jugoslavije. Kot nam je povedal Alojzij Pavel Florjančič, raziskovalec škofjeloške zgodovine, naj bi bila v Balantovem smrečju štiri brezna in vsaj dve izkopani grobišči, kar je po poročilu zapisala tudi policija. V njih naj bi bilo pokopanih do 300 trupel. Kot se spominjajo domačini; naj bi jih s tovarnjaki in avtobusi odložili pri takratni mežnariji, jih slekli in čez vas odpeljali do jam. Prvo noč naj bi bile na vrsti ženske; te naj bi bile zakopane v najbolj oddaljenem breznu, imenovanem „hudičeve štenge“. Otroke naj bi odpeljali v sosednjo vas Pevno. Florjančič je ugotovil, da naj bi bilo med pobitimi Hrvati tudi 69 predstavnikov vlade (NDH). V zadnji skupini za usmrtnitev je bilo 15 vojakov hrvaške ustaške vojske. Trem je uspelo pobegniti. Enega so ustrelili takoj, dva so ujeli v okolici. Tone Logonder iz Crngroba, ki je bil takrat star 15 let, se spominja, kako so morali trupla nalagati na voz.

Po informacijah Irene Kuzma, vodje okrožnega državnega tožilstva v Kranju, so ljudi pripeljali iz Trate in iz taborišča na Kamnitniku do Balantovega smrečja. Med pobitimi pa po dosedanjih ugotovitvah ni bilo otrok. Policisti so pregledali tudi Matjažovo jamo in ugotovili, da v njej ni otroških okostij, kot so domačini namigovali, našli pa so nekaj okostij odraslih oseb, za katere pa se ne ve, kateri vojaški formaciji so pripadali. O obsodbah niso bili pridobljeni dokazi, zato domnevajo, da so bili izvedeni zunajodni poboji. Po neuradnih informacijah pa naj bi bilo na Gorenjskem vsaj 26 grobišč. „

Naslovnica knjige **Janeza Vasleta Fuzbal, tango in žoga, ki je izšla v Ljubljani in smo o njej pisali v prejšnji številki.**

V Carapachayu dne 5. maja

proslava

42. obletnica doma

Rojaki iskreno vabljeni!

Društvo Slovenska Pristava

Redni občni zbor

v nedeljo, 28. aprila, ob 10.30 uri.

Vsi člani lepo vabljeni!

Slovenska kulturna akcija

vabi na predstavitev knjige

„V KRALJESTVU KONDORJEV IN NEVIHT“
izdane v počastitev dr. Vojka Arka

v soboto, 4. maja 2002 ob 20. uri v mali dvorani Slovenske hiše
Ramón L. Falcón 4158, Buenos Aires

Predvajan bo video posnetek iz ljubljanske predstavitve

V globoki žalosti sporočamo vsem prijateljem in znancem, da je v petek, 12. aprila odšel k Bogu po večno plačilo naš dragi mož, oče, tast in stari oče

Ivan Fekonja

Toplo se zahvaljujemo vsem, ki ste nam na katerikoli način stali ob strani v teh težkih trenutkih.

Žalujoci:

žena **Delia**;

sinovi, **Viktor, Aleksander in Gastón** z družinami;

snahe, **Eli, Patricia in Marjana**;

brat **Mirko** z družino;

familia **Salas**, družina **Levtik**,

ter ostalo sorodstvo

Mendoza, Buenos Aires, Maribor